

Sprawozdanie z I Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie „Paradygmaty, przedmiot poznania, subdyscypliny” (Słupsk, 21–22 czerwca 2023 r.) Report from the 1st Congress of Security Science “Paradigms, the subject of cognition, sub-disciplines” (Słupsk, June 21–22, 2023)

¹ Magdalena Dobrowolska-Opata – dr, Uniwersytet Warszawski; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3498-4525>; e-mail: m.dobrowolska-opala@uw.edu.pl.

W dniach 21–22 czerwca 2023 r. na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku odbył się I Kongres nauk o bezpieczeństwie „Paradygmaty, przedmiot poznania, subdyscypliny” zorganizowany przez Instytut Bezpieczeństwa i Zarządzania Uniwersytetu Pomorskiego. W wydarzeniu wzięli aktywny udział badacze, praktycy oraz przedstawiciele służb mundurowych z całego kraju. Szeroki zakres podejmowanych tematów oraz wieloaspektowe spojrzenie na dyscyplinę nauk o bezpieczeństwie dały szansę na przedstawienie perspektyw badawczych różnych środowisk naukowych, co przełożyło się na integrujący charakter całego kongresu.

I Kongres nauk o bezpieczeństwie uroczystie otworzył JM Rektor Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku dr hab. inż. Zbigniew Osadowski, prof. UP. Życzenia owocnych obrad złożył także przedstawiciel władz lokalnych – Pan Marek Goliński, zastępca Prezydenta Miasta Słupska. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. dr hab. Bogdan Szulc, który przyjrzał się relacji nauk o bezpieczeństwie do samego pojęcia bezpieczeństwa podejmując się jego diagnozy, wskazując na dylematy i pojawiające się sugestie. Następnie odbyła się sesja plenarna, w trakcie której prelegenci rozważali status, umiejscowienie i znaczenie nauk o bezpieczeństwie w ramach nauk społecznych. Sporo miejsca poświęcono perspektywom rozwoju dyscypliny oraz znaczeniu aspektów praktycznych i teoretycznych w jej funkcjonowaniu. Po tej części rozpoczęła się uroczysta

akademia, gdzie wręczono medale okolicznościowe z okazji 15-lecia Katedry Bezpieczeństwa Narodowego.

Część panelową Kongresu rozpoczęła wykład wprowadzający prof. dr hab. Waldemara Kitlera oraz debata ekspercka. W ramach wykładu prof. Kitler podjął się próby zakreślenia domeny nauk o bezpieczeństwie, rozważając czy należy bardziej mówić o dyscyplinie naukowej, czy o ogóle wiarygodnych informacji o bezpieczeństwie (o wiedzy). Uczestnicy debaty eksperckiej rozmawiali natomiast o granicach nauk o bezpieczeństwie w ujęciu języka dyscypliny i jego cech oraz w wymiarze pojęciowym i definicyjnym. Kolejne części Kongresu składały się z sesji tematycznych, w trakcie których rozważano różne wymiary i przestrzenie badawcze dyscypliny, dyskutowano m.in. o wyzwaniach i zagrożeniach dla bezpieczeństwa państwa, kontekstach bezpieczeństwa czy o jego rodzajach.

Drugiego dnia Kongresu kontynuowano sesje tematyczne, wiele uwagi poświęcając problemom prowadzenia badań w naukach o bezpieczeństwie, ochronie ludności, wojnie na Ukrainie, edukacji na rzecz bezpieczeństwa oraz problematyce międzynarodowej. Po zamknięciu wszystkich paneli tematycznych, Kongres podsumowali Dyrektor Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania Uniwersytetu Pomorskiego, dr hab. Janusz Gierszewski prof. UP, oraz Prorektor ds. kształcenia Uniwersytetu Pomorskiego dr hab. Andrzej Urbanek prof. UP. Zapowiedziano także drugą edycję

Kongresu zaplanowaną na listopad 2024 r., która ma się odbyć na Akademii Kaliskiej.

I Kongresowi nauk o bezpieczeństwie towarzyszyły m.in.: spotkanie kierowników katedr i zakładów bezpieczeństwa, spotkanie redaktorów czasopism z obszaru nauk o bezpieczeństwie oraz warsztaty metodologiczne dla doktorantów. Obecność przedstawicieli uczelni, służb mundurowych oraz prywatnego sektora sprzyjała wymianie poglądów na temat teoretycznych i praktycznych wymiarów badań nad bezpieczeństwem. W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 prelegentów z około 30 różnych ośrodków naukowych. Jedną z ważniejszych konkluzji Kongresu była ta odnosząca się do konieczności podejmowania uporządkowanych rozważań nad tożsamością dyscypliny oraz jej statusem. Za istotne uznano pogłębiony namysł nad przedmiotem zainteresowania nauk o bezpieczeństwie oraz ich warsztatem metodologicznym. Bezpieczeństwo, w każdym ze swoich wymiarów, wymaga zorganizowanego podejścia i właściwego osadzenia w szerszym kontekście. I Kongres nauk o bezpieczeństwie „Paradygmaty, przedmiot poznania, subdyscypliny” należy więc uznać za istotne forum wymiany myśli akademickiej służące rozbudowanej refleksji we wskazanym przedmiocie. Organizatorom i uczestnikom należy życzyć, aby efekty ich dyskusji zaowocowały nowymi impulsami do badań, a w konsekwencji dalszym rozwojem nauk o bezpieczeństwie.